

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/4 an 5 cor., 1/2 an 10 cor., 1 an 20 cor. Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/4 an 7 cor., 1/2 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani, a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol Schuler, București, str. Doamnei 28, etajul I.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 10 bani se vând în Sibiu: librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss Bernat „La loterie”.

TRIBUNA

Maghiarisarea prin biserica catolică.

Nenorocossele încercări din secolul al XVI par' a se repeți. Atunci reformiția Racotești cu ajutorul bisericii reformate voiau să ne calvinească și apoi să ne contopească în masa poporului maghiar, ear' acum biserica romano-catolică și a luat tristul rol de a se pune în serviciul unor cauze incompatibile cu misiunea ei. Deja de mult „ni s'a dat ocaziune a ne convinge că arhieria romano-catolică din Ungaria și-au degradat biserica în o unealtă secundând întru toate tendințele politice ale guvernanților noștri; de mult am primit dureroasă impoziție ca după bisericii romano-catolice și-au aruncat biserica în vârtejul nefastei politici a reprezentanților ideei de stat!

De mult am urmărit metodele și svârcoșurile politice ale fostului episcop din Oradea-mare Schlauch. De mult cunoaștem jocul erodiat al episcopilor ruteni Firczak și Vályi oferind capul Rutenilor.

Tendințele episcopatului romano-catolic din Ungaria ne sunt cunoscute și de când cu introducerea cosmopoliticele legi bisericești, prin care, în formă patentă, capii bisericii și-au înclinat eternele interese ale bisericii lor scopurilor politice militante. Aceste tendințe diametral opuse spiritului bisericii lui Christos și cari numai cu preceptele Coranului ar pute conglăsi au fost scoase în relief și în proiectul de autonomie al bisericii romano-catolice, prin care s'a cercat încorporarea ei în privința administrativă și jurisdicțională a bisericii greco-catolice la cea romano-catolică și nimicirea independenței ei garantată la constituirea ei prin bulă papală.

Scopurile ce le urmărește episcopatul romano-catolic din Ungaria se învederează pe zi ce merge tot mai mult. Am pute descoperi multe fire din țesătura acțiunii capilor acestei biserici. Am pute arăta că episcopul conte Mastath s'a pus pe studierea limbii românești numai în vederea cuceririi ce voaște să le facă printre credincioșii noștri din Sécuime. Am pute să arătăm multe pentru-o din complexul întreg de acțiuni înfruntate contra bisericii române gr. cat. și peste tot contra poporului nostru fiecare să se convingă că capii bisericii romano-catolice s'au aruncat în mod neocotit în vârtejul politice militante!

Ne mărginim însă de astă dată a arăta că însuși capul bisericii romano-

catolice din Ungaria primarele Vaszary Kolos a pășit pe câmp deschis în ser viciușare a naștei. Sărbându-și a 74 aniversare a naștei, el crezut să mulțumească bunului Dumnezeu și să-l preamărească oă l'a ținut ațăta vreme îndreptând cătră preoțimea din eparhia sa următorul circular:

Cred, că nu e de lipsă să vă dovedesc mai pe larg marea importanță a lăței limbii patriei noastre. Într' acei factori importanți, cari conlucră în mod valoros la propășirea puterii și măririi naționale, unul din lucrurile cele mai de frunte l' ocupă, fără îndoială, lățirea generală a melodioasei noastre limbi. Aceia deci, cărora le este hărăzită sublima lucrare a progresului și dezvoltării spirituale cu cea mai mare perseverență trebuie să se nisuiască într'acole ea în cercul lor de lucrare să facă totul pentru lățirea cunoștinței limbii maghiare.

Sunt convins că toți onorații d'ni preoți simțesc adânc însemnătatea acestei datorințe. Cred că cu zel ve veți năsi a vă achita de datorințele ce vă incumbă în această privință.

Cu toate acestea cu toată gravitatea te rog pe on. d-ta să stăruiești ca studiile religiunii din școlile tractului d-tale frecventate de școlari de limbi deosebite să se predece oă să poată numai în limba maghiară și în modul acesta să se pregătească terenul ca oăt mai curând și sintele predici să se poată ține în limba maghiară.

Ear' încăt școlarii nu ar înțelege atât de bine limba maghiară, ca în această să înțeleagă explicațiile din studiile religiunii, estimaiți domni preoți să nu și crușe osteneala și în legătură cu explicarea studiilor religiunii făcută în limba germană sau slovacă s'o facă și în limba maghiară. Pe lângă oare care s'ingurată școlarii vor fi în stare ea în timp scurt să asculte cu succes prelegerile și în limba maghiară.

On. domni preoți să nu se retragă în fața eventualelor greutăți ce le-ar întâmpina. Oăci și pe acest teren se va realiza vorba veche: „Labor omnia vincit!”

Cred mult, că simțul patriotic al domnilor preoți va învinge greutățile și li va însufleși pentru acea muncă nobilă, care trebuie s'o îndeplinească pentru promovarea ei mare interese al patriei.

Te rog deosebit pe On. d-ta să împărtășești aceste cu respectivii domni preoți și cu ocaziunea vizitării școlarelor să ai deosebită încredere la rezultatele instrucțiunii din religiune, ce trebuie să se facă în limba maghiară.

Acest circular nu mai are lipsă de nici un comentat. Din el se poate con-

vinge fie-cine că cele afirmate în acest articol despre acțiunea de maghiarisare a capilor bisericii romano-catolice adevărate sunt. Și fiind așa, poporul nostru trebuie să fie cu ochii în patru, ear' preoțimea române gr. cat. l' se impune datorința a se feri atât de cale socială cât mai ales în conlucrare bisericească de confrății lor, cari sub pielea de oas ascund dinții de lup.

Sibiu, 14 Febr. n. 19 3.

ACTIUNEA LIGEII CULTURALE. Comitetul central al Ligeii culturale și comitetul secțiunii București se întrunesc în fiecare seară în gedințe extraordinare. Este vorba a se ține o mare întrunire publică de protestare. Această ca respuns la provocările nebunești ale Ungurilor, cari au hotărât desființarea presei române de peste munți.

Toate secțiunile Ligeii își vor trimite delegații la aceste manifestări menite a dovedi ungurilor, că Românii sunt gata a răspunde la provocările lor.

La situația din Balcani. Sunt foarte semnificative declarațiile ce l'au făcut Țarul asupra situației din Balcani la balul de curte din zilele aceste. Ele ne prezintă situația în colorit posomortis.

Eată ce se anunță din Petersburg: La balul de curte marea duce Vladimir ținea cercele. Era de față prințul Radziwill, contele Lambsdorff și câțiva ambasadori.

Contele Lambsdorff, la întrebarea marelui duce, a spus, că situația în Macedonia se face tot mai insuportabilă.

Marele duce Vladimir la aceste zise, oă starea din Balcani este îngrijitoare, deoarece se repetază aceleași lucruri de acum 25 ani. Văzetele creștinilor — zise el — ne sguđuie inimile.

Intrând imediat în sală Țarul și informându-se despre tema conversației față li deveni serioasă și emoționat zise următoarele:

— Eu mă încred foarte mult în bunavoința M. Sulei reședea, deoarece el dorește să se înțeleagă de acole șosea și de zi și niri tot mai serioasă. Iusă totuși speriez încă, că situația se va îmbunătăți.

Chestia macedoneană și a Sârbiei-vechi se ridică în mod imperativ și rezolvarea lor, în interesul păcii și a to-

outorilor creștini, nu se mai poate amâna. Eu și guvernul meu — asămenea guvernelor locale — dorim restabilirea ordinii și legalității în Balcani și introducerea de legi umane pentru locuitorii. Rezolvirea nu mai poate întârzia mult.

Vorbele Țarului s'au răspândit repede, producând senzație. A doua zi să discuta viu chestia aceasta în toate cercurile din S. Petersburg.

Situațiunea în Austria. Din Viena se anunță, că prim-ministrul Körber a tratat cu șefii partidelor în chestia proiectului de apărare a țării. Ordinea de zi s'a stabilit astfel: Întâiu se va face prima citire a legii de presă și apoi pe Marți va veni în a doua citire proiectul de apărare a țării. Mai departe va urma apoi proiectul de buget și pașul. La aceste din urmă însă se manifestă obstacole, Cehii fiind pe punctul de vedea al obstrucționismului.

Din dietă. Hellebronth a tors în gedința de Joi firul obstrucției. Ațata a vorbit, încăt l'a trebuit și o pauză. S'a plâns de spiritul străin în armată, și a exprimat indignația față de Andrassy, ca oare a vorbit ea un brigadir, și încă în ton de docent. Și el prezintă inevitabilul proiect de rezoluțiune, ca guvernul să se corăsună alt proiect de lege militar, care să corăsună pretenziunilor naționale. După pauză își motivează proiectul de rezoluțiune, apoi urmează două interpellări. Benedek a supărat, că organul socialist „Nepzava” a fost confiscat, pentru-oă a făcut apel pentru colecte pe sama fondului electoral al socialștilor, și cere retragerea ordinațiunii de sub Nr. 8835 din 1898, care învalvă cenzura preventivă și e o sugrumare pe față a libertății presei. Szell răspunde, că ordinațiunea trebuie menținută din interese mai înalte pentru stat (recte pentru idee). Szess nu e mulțumit, că banul Croației a întâmpinat pe regele Serbiei la sosirea lui în Zimony, salutându-l la granița „a-utro-ungară”. Șăll spunea, că banul a vorbit și de țările coroanei ungare. Nici unul dintre interpellanți n'a fost mulțumit a răspunsul ministrului. Ședința s'a terminat la 4 ore d. a.

Organizarea poliției în România. Senatul României a votat Mercuri, în total cu 51 voturi, proiectul de lege asupra organizării poliției generale a statului, fiind și 11 voturi contra.

Un abus.

Mai zilele trecute a fost alegera de notar și vice-notar în comuna Nicolaești din comitatul Timiș.

La aceste posturi au concurat și Români. Anume la postul de notar au concurat patru Români: binecunoscuții, cari toți aveau și încrederea poporului, dintre cari unul la tot cazul ar fi reușit la alegere.

Ce s'a întâmplat însă? Fibrăul din Biserica-Albă, intervertind cuvântul legii, a respins pe toți patru concurenții români, nepunând în candidație nici pe unul dintre ei.

Fruntașii alegătorii din comună au mers în deputația la vice-comitatu în Timișoara și l'au rugat să îndrumeze oficiul fislogăbiresco, ca barem unul dintre cei patru Români să fie candidat, de oare-ce interesele comunei, care este curat românească, pretind să fie ales de notar o persoană, care cunoaște poporul, și vorbește limba, pricepe necazurile lui, este Român.

Dela vice-comite s'au întors însă așa precum au mers. Șeful administrației comitatense le-a răspuns fraco, că aceea... e treaba fislogăbirescului!

A sosit ziua alegerii. Fibrăul, ca totuși să păstreze coloritul legalității, să împlinescă literalele legii, și precum, că dintre concurenții cei pușin trei neașărat trebuie puși în candidație, a și candidat oăte pe trei inși la fiecare post. În locul prim a fost pușin, la postul de notar un anumit Rozsa, știe Dumnezeu de unde și ce fel de om e, ear' la postul vice-notarial un anumit Kovács. Pe lângă aceștia a mai pus în candidație pe niște ramoliiși beșivi, oameni fără căpătâiu, de cari să le fie groază la alegători.

În chipul acesta scopul fislogăbirescului a fost ajuns. Individii Rozsa și Kovács, protejații puterii administrative, au fost impuși alegătorilor. Într'o comună mare, bogată, curat românească, în urma volinței unui fislogăbirescu au fost aleși de notar și vice-notar niște străini, cu toate-oă s'au prezentat patru concurenți harnici români, cu calificificațiune excelentă.

Casul acesta nu este unic în felul său. L'am relatat în deosebi pentru aceea, fiind-oă aproape peste tot locul, fislogăbirescul procează în modul acest scârbos de abusiv.

Preștindeni putem zice, antiștitele comunale se aleg în felul acesta. Ar trebui coloane întregi, ca să putem înregistra manoperele micilor tirani, cari în numele legii și la umbra paragrafi-

FOITA „TRIBUNEI”.

Elementul roman în Dacia-veche.

După Ion. Lad. Pîș. (Urmare și fine).

Dacă acuma abștăm dela amintirile nesigure ale istoriografilor byzantini și poloni despre existența Românilor în nordul Dunării și ne basăm numai pe aceste isoare autentice ajungem la următoarele rezultate:

Pe baza documentelor e constatată, oă au existat Români în jumătatea primă a veacului al XIII-lea în mase mai mari în România de azi, și în sudul Transilvaniei, și că în multe părți ale acestor țări își aveau districtele lor proprii cum erau de exemplu: „Terra Blachorum”, „Terra Fugros”, „Kenezatus Ioannis et Farkasii”, „Terra Kenezatus Lyrtioy” și „Terra Szenezal” vaivode Olahorum. În aceste districte aveau Români pământ moștenitor, care după diploma dia anul 1231 își are originea în-oă din perioada bulgară, și a fost respectat atât din partea regelui, cât și din partea judecătorilor de pe atunci. Din soale diplomate se știe, că în fruntea Românilor se aflau conducătorii și principii lor naționali per-

soana Knezului sau a Voivodului și astfel aveau organizație atât lumească, oă și bisericească. Lumească într'atâta, oă aveau în fruntea lor un voivod, ear' bisericească, oă aveau episcopii lor.

Dacă acuma asemănăm împrejurările Românilor din Peninsula-balcanică cu acelea ale Românilor din nordul Dunării și vom lua în considerare o deosebire împrejurarea, oă populația română din Balcani purta sau vieța jumătate sălbatică de păstori sau a trăit între Slavi și Albanezi, fără de a să pământ în posesiunea lor, sau lucrau pământul acolor, pe când populația română din nordul Dunării avea pământ propriu, purtau economie, aveau organizație lumească și bisericească; astfel putem observa deosebirea neamurilor acestora și că la începutul veacului al XIII-lea nu au putut forma un popor unitar; oăci dacă un popor împrașiat într'un element străin s'ar fi putut aduna să se ajune și să devină agricultor, dacă ar fi ajuns la o organizare lumească și bisericească, atunci pentru acest lucru ar fi fost lipsă nu de vreme oășeva deosebit oă de mai multe veacuri, și pe baza acesteia dară nu se poate apăra și susține ipoteza, că păstorii veacului din Peninsula-balcanică ar fi trecut preste Dunăre după terminarea luptelor de in-

dependență ale Bulgarilor. Tocmai contrarul li dovedește diploma din anul 1221 și acuma se zice, că de când lui aduc oamenii aminte, Valahii au locuit pe aceleași teritorii, pe aceleași glie în nordul Dunării, și posesiunea acestui pământ datează din perioada bulgară, și astfel ar fi probabil de a presupune participarea Valachilor din nordul Dunării, (cari Valahii aveau în-oă în memorie unținea lor de odinioară cu Bulgarii) la lupta de independență a Bulgarilor sub Petru și Asan și aceasta presupunere ar fi cu mult mai apropiată de fapt și de adevăr, decât o hipotesă nouă, care face pe Bulgarii la sfârșitul veacului al XII-lea dispăruți; Bulgaria o populează cu Valahii, pe aceștia li face apoi până bați în palme, ear'și dispăruți și în locul lor pune Bulgari.

Contra acestei teorii de imigrațiune de pe Peninsula-balcanică protestează și tradițiunea națională română pe baza căreia fondarea principatului valahic și moldovean s'a făcut din Ungaria și nu din Peninsula-balcanică. E adevărat că cronicile române s'at din un timp cu mult mai vechiu, decât totuși au timbrul oă se bazează pe oă tradițiune națională scrisă și necrisă, și mai înainte de se vom încheia cu acest capitol, să dăm puțină atențiune acelei tradițiuni.

După tradițiunea națională română principatul valahic s'a format în jumătatea a 2 a a veacului XII (Timpu lui variază între anul 1241 și 1290). Atunci Radu Negru din Făgăraș, care, precum am amintit, pe timpul acela a parținea Ungariei, a trecut peste Carpați la Câmpulung și a format o domnie proprie în Valahia cea mare. Fundarea principatului Moldovei s'a întâmplat prin mijlocul veacului al XIV prin anul 1359, când Dragoș, fiul lui Bogdan, a trecut cu poporul său din Maramurăș în Moldova.

În învoarsile istorice se confirmă numai partea a 2-a din tradițiunea națională română; astfel istoricește Thurocz (III c. 49), oă voivodul Bogdan a trecut sub domnia regelui Ludovic din Maramurăș în Moldova de azi, ca să o colonizeze, și constatată atât istoriograful maghiar cât și diplomele, oă aceasta s'a întâmplat în contra volinței regelui maghiar.

Astfel după cercetările de până acuma se vede, că țara Făgărașului a format din timpurile cele vechi un districț valahic. Tot așa s'a constat, că d'ja înainte de fundarea principatului locuia acolo o populație română; astfel dară dacă să vorbește de fundarea unui principat român, atunci aceasta nu ne o-

putem explica așa, că locul pe care s'a format principatul să fi fost nepopulat și oă nu aparținea nimănoia, pentru că, cândouă țările era populație română, care poate oă locuia împrașiată și amestecată cu elementul slav și a fost atrasă din ce în ce în principatul format de un voivod național, care în Valahia a venit din Făgăraș, ear' în Moldova din Maramurăș. Numirea de „Ungro-Valahia” pe care o aflăm la istoriografilor bizantini, precum și în diplome, se deduce de acolo, oă fundarea principatelor s'a făcut din Ungaria; chiar și vechia numire românească: „șar” sau „șemia multanska” (Țara muntoasă), pe care o aflăm în diplomele slave din Valahia și Moldova, și din care apoi Rușii și Polonii au format „șemia multanska”, de asemenea dovedește, că începând fundarea principatului român trebuie să-l căutăm nu lângă Dunăre, ci însuși în munți.

Această numire veche a țării conșună cu tradițiunea națională înfrumusețată cu povești, și ne face, ca să dăm poporului român o deosebită importanță și atențiune, oăci aici în Ungaria a fost patria străvoche a Românilor din nordul Dunării...

Trad. de Tavi Mureșanu.

lor despoaie poporul român de toate drepturile sale asigurate prin constituția patriei.

Poporul suferă și tace. Inscă în pieptul său războiul, suspin din adâncul inimii și tace. Stă liniștit și privește cum toți își bat joc de el și nu se răsună asupra volnicilor săi cărmuitori. Respectează ordinea și legea. Bine face. Astăzi și cel mai mic murmur al poporului este considerat de revoluționar.

Așa sunt stările în Ungaria. Așa ne-a prezentat oblađuirea ungurească. În toate ramurile vieții de stat, nu interesele cetățenilor contribuabili, ci tendința maghiarizării este luată exclusiv în considerare. Puterii publice nu-i trebuie funcționari buni, calificați, demni și patriști, cari să fie în stare a servi interesele poporului.

Pentru fisoagăbirea agenții sunt notarii, acești funcționari comunali cari în mod imediat stau în zădărnici atingeri cu poporul și în fel și chip se încearcă a-l folosi pentru scopurile dictate de sus. Numai așa se poate explica faptul că azi a devenit aproape regula generală, că în comunele curat românești sunt aleși de notari tot străini, cu toate că în timpul din urmă o mulțime de tineri români au absolvit cu succes strălucit cursul administrativ, câștigându-și diplome de notari — cari în modul acesta nu pot ajunge la țintă.

Aceia, cari azi comit volnicii peste volnicii în contra noastră, bine să-i noteze proverbul albanez, că cine sădește spinii, nu se va delecta în rosa.

Soartea Austriei.

Problema Europei centrale preocupă într-o măsură apărută zilele trecute pe Pierre de Coubertine.

Punctele sale de plecare sunt: Europa nu poate trăi în siguranță fără Austria; dacă Austria n'ar exista ar trebui înființată; dacă Austria s'ar descompune, ar trebui din nou constituită.

Mai departe: Impăratul Wilhelm II. al Germaniei e cuprins de îngrijire, că provinciile germane ale Austriei ar gravita spre imperiul german și protestă în contra ideii de anexare.

Să ne uităm puțin la marele imperiu al Habsburgilor, în care veacuri întregi elementul german a fost elementul stăpânitor, până mai ieri Germanii stăpâniau fără îndoielă situația — azi dinții sunt minoritatea strimțorată; influența le scade din zi în zi, o lovitură după alta îi ajunge. Elementul slav sub dominațiunea lor de atâtea vreme îi atacă acum puternic și nu mai primește supremația germană. E caracteristic însă, că orisa aceasta condeie cu creșterea Germaniei; Germanii strimțorați de sub sceptrul lui Francisc Iosif vâd viitorul acestui imperiu. Ce poate fi mai natural, decât dorința lor de a trece dincolo.

Scritorul Cheradame zice, că o parte din trei a Germanilor din Austria sunt câștigați pentru ideea uniunii germane; o altă parte din trei hesitează încă, ear' o parte din trei este în contra uniunii.

După Coubertin, Francisc Iosif în fond este un German credincios, care este gata a apăra germanismul, dacă prerogativele acestuia sunt atacate. Urmașul lui nu va mai pute face aceasta, va înclina spre Slavi și aceasta nici o țară nu va pute impune, căci doar' majoritatea populațiunii, cu care se guvernează va trebui să-și-o câștige. Dacă însă sub oblađuirea monarhului Francisc Iosif se clătina credința a 5 provincii, ce se va întâmpla sub domnia lui Francisc Ferdinand?!

executează puterea — dar într-o uniune germană Prusia ar fi o minoritate și guvernarea ar fi cu totul reformată, lucru care îl face pe Wilhelm să-și da seama de greutatea extraordinară a chestiunii.

Alegere de episcop în Arad.

Din Arad ni-se scrie, că actul alegerii de episcop, săvârșit Joi, a durat scurt și a decurs în deplină ordine.

După serviciul divin, care a ținut până la orele 11, s'a făcut alegerea tot în biserică. Mandatarul metropolitan, Dr. Eusebiu R. Roșca, a deschis sinodul electoral prin o cuvântare, în care a rugat pe deputați să-și dea votul pe un astfel de bărbat, a cărui activitate să fie spre binele și fericirea vieții religioase, morale și culturale a poporului român.

S'a început apoi votarea. Au votat în total 56 deputați, lipsind 4 voturi: un deputat a absentat din cauză de morb, unul a dat sedulă albă, ear' cei doi candidați, d-nii Ignatie Papp și Aug. Hamsea n'au votat.

Rezultatul votării este cunoscut. Ioan Ignatie Papp a înrunit 36, Aug. Hamsea 20 voturi. Astfel mandatarul metropolitan anunță de ales episcop al Aradului pe cel dintâiu.

Nou alesul episcop n'a jucat rol public deosebit, el a muncit în liniște pentru biserică. El a declarat, că-și va dedica și de aci înainte activitatea pentru binele bisericii, propagând pacea și iubirea. De aceste este mare lipsă în dieceasa Aradului.

Tel. Rom. scriind despre alegere, zice între altele:

Fie, ca alegerea aceasta să pună odată capăt frământărilor și neînțelegerilor de până acum dintre fii aceleiași biserici, și fie, ca în viitor să-i vedem pe toți grupați, cu deplină încredere în jurul noului cap bisericesc al diecesei Aradului, pentru ca în perfectă armonie, în bună înțelegere și în frățietate, să caute să formeze zid de apărare în jurul bisericii și în jurul sfintelor sale așezăminte, espune la atâtea ispite și la atâtea atacuri.

Revista esternă.

Peninsula balcanică.

Despre stadiul încercărilor din Peninsula balcanică se dau următoarele amănunte: Turcia va forma pentru raionul corpului al 3-lea de armată din Salonic două regimente noue de cavalerie, cu cai mici anatolici, ca să poată fi folosite în ținuturile muntoase dela graniță. În corpul al 3-lea, care are deja 5 diviziuni, se va forma încă o a șasa între Serres și granița bulgară.

După cum se comunică din Sofia, starea de asediu se va proclama în Bulgaria în districtele Sofia, Filipopol și Cüstendil. Ministrul de război a dat un ordin, în virtutea căruia toți ofițerii, cari vor participa la mișcarea macedoneană, vor avea să se aștepte la cele mai grele pedepse. Din partea Bulgariei se desminte cu tărie știrea despre modificarea a două diviziuni de armată. Agentul diplomatic al Bulgariei a declarat în Constantinopol cu hotărâre, că Bulgaria e lipsită de orice tendență agresivă și că va procedea față de comitetele macedonene cu toată asprimea legii. Cu toate asigurările Porții, că refugiații din Macedonia se pot întoarce la vetele lor fără teamă, că li se va întâmpla ceva, aceștia refuză. Ministrul president Danef a declarat în Sobranie, că consideră de barbarie escortarea lor forțată praste graniță, acum în timp de eamnă. Cercuirile turcești susțin însă, că refugiații nu vor să se întoarcă, pentru a face în primăvară învasiuni ca bande înarmate.

Comitetul pentru promovarea intereselor naționale ale popoarelor balcanice din Viena, format din deputați slavi ai parlamentului din Viena și alte persoane notabile a hotărât să deie în public expresiune părerii lui de rău pentru stările insuportabile, în cari sânt ținute unele din popoarele balcanice. Esprimă totodată dorința, ca Puterile să pună cât mai curând capăt acestor stări.

Din Serbia comunică ziarul „Zeit“ că rezerviștii sîrbi au primit ordinul să fie gata de chemare.

„Vossische Zeitung“ anunță, că guvernul pune mare zor în chemarea răzucrușilor, și li chiamă în număr de 36 mil, adică îndoit de cât contingentul obișnuit.

„Patriotul“ din București scrie, că și în România privesc cu deosebită îngrijire la cele ce se petrec dincolo de Dunăre. Un militar superior a declarat, că în ziua în care Bulgaria va mobiliza o parte a armatei sale, datorită imperioasă a României este, ca să mobilizeze și ea. Fînd că un lucru nu trebuie uitat: cea dintâiu datorie a unei țări este ca să fie cât mai repede gata de-a intra în acțiune.

În cercuirile politice superioare credința este însă, că războiul va pute fi evitat, fiindcă aceasta este dorința marilor puteri.

Știri mărunte.

Rusia are în orientul estrom o escadră de 42 vase de război, cele mai multe de construcția cea mai nouă.

Ultimele știri din Fez anunță, că în Maroc e liniște. Despre pretendent lipsesc știri noi.

Pentru „Casa Națională“.

Concurs.

Comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura rom. și cultura poporului român“ dorind a procura un număr oare oare de schițe pentru zidirea „Casei Naționale“, prin aceasta publică concurs cu termenul 2/15 Martie 1903 pentru

proiecte de zidire

Se cer anume numai schițe (în proporțiunea 1: 100), cari se prezintă un proiect clar pentru întocmirea construcțiilor ce sînt a se ridica pe intravilanul Asociațiunii din Sibiu, str. Morii nr. 6.

Lucrările de concurență se vor înainta la biroului Asociațiunii în Sibiu (str. morii nr. 8), prevăzute cu un motto și cuprinzînd în plic sigilat numele și adresa concurentului.

Lucrările, ce juriul le va afla mai bune, se vor premia cu 1000, 750 și 500 coroane, rezervându-și Comitetul dreptul de a cumpăra și proiecte nepremiate cu prețul de 400 coroane. Proiectele premiate sau cumpărate trec în proprietatea exclusivă a Asociațiunii.

Programul de zidire, planul de situațiune și alte informațiuni trebuincioase pentru compunerea proiectelor se pot cere în persoană sau prin postă dela Biroul Asociațiunii.

Sibiu 9 Febr. 1903.

Comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura rom. și cult. poporului rom.“

Cronica zilei.

Sibiu, 14 Februarie n. 1903.

Contribuire la „Fondul George Barițiu“. Întru amintirea răposatului său tată resp. rudenii: Constantin Popp, domni Constantin Popp jun. și Mihailu Jourca au donat „Fondului George Barițiu“ câte 10 cor., în total 20 cor.

Biroul Asociațiunii.

Rectificare. Vă rog să dați loc în prefiutul d-voastre ziar următoarelor rînduri:

În nr 15 al „Tribunei“ dela 25 Ianuarie v. 1903 în cronica zilei sub titlul „Cameleon“ modesta mea persoană este atacată în modul cel mai infam de raportorul d-voastre neconștiințios. Anume se zice despre mine, numindu-mă Papp János, paroch gr.-cat. în Gilău, că aș fi fugat ca arangiator la petrecerea în favorul bisericii reformate din Lona săsească (Szász-Lóna) Raportorul d-voastre mie de altcum cunoscut — ou rea intenție mă confundă cu dirigentul școlii de stat Papp János din Gilău, care de fapt a fost între cei ce au arangiat petrecerea numită — și uită că eu m'absceriu „Pop“ și nu „Papp“. După cari Vă rog a primi asigurarea deosebitei mele considerațiuni. Gilău, la 10 Febr 1903 st. n. Ioan Pop, paroch și vice-protopop on. în Gilău.

Dând loc acestei rectificări reprobam procedura condamnată a coropendentului nostru, care ar fi trebuit să îie informațiuni corecte. Trebuie însă să constatăm, că ostind pe invitațiunea maghiară, ce ni-s'a trimis, și numele „Pap János“, cum se obișnuiesc fabricanții nostri de nume să facă din Pop — am dat crezământ celor comunicate.

O faptă creștinească. Se depezează din Constantinopol că patriarhul armean, Ormanian, a rugat pe sultan să gredieze pe atentatorul Agop, care a fost condamnat la moarte.

Foamete în Siberia. Din Petersburg se telegrafează că din cauza enormelor zăpezi căzute e ou foamete teribilă în Siberia de mază-noapte. Toți oail dela stațiunile postale au murit. A isbucnit între locuitori tifusul foamei.

Hymen. D-nul Vasiliu Runosan, teol. abs., și d-șoara Agnes Cioran, anunță nunta lor, care va avea loc Duminecă 9/22 Februarie a. o la orele 3 p.m. în biserică nouă gr.-or. din Réșinari.

Vtuvia Hamsea și Dr. Roman Rudnecan s'au logodit în 8 Februarie st. n. 1903.

Prințesa Saxoniei. Din Dresda se confirmă știrea că prințesa Luiza a încercat să se sinucidă, după plecarea lui Giron spânzurîndu-se. Camerista a început să țipe. Prințesa a fost scapată. În urma acestui fapt, s'a hotărât retragerea prințesei la un sanatoriu. Se asigură că medicii au găsit-o afectată de o gravă psicopsie isterică.

Cartea lui Arthur Korn. Procuratura din Seghedin a dat ordinațiune, care se publică și în foaia oficială, că cartea lui Arthur Korn în care se veștează stările miserabile din Ungarie, să fie — more patrio — confiscată ori unde vor da de ea, pe teritoriul ungar.

Astfel cugeță stăpânitorii a suprima răspândirea adevărului.

Tereza Humbert s'a sinucis. Vine vestea dela Paris că celebra eroină a celei mai renumite secerocherii din veacul trecut s'a sinucis în închisoare. Căsul se ține încă în secret, dar gazetele susțin cu hotărâre, după informații sigure. Altele însă desmint știrea cu hotărâre.

Earși un tren în flacări. În apropierea Aradului un vagon de cl. II a dela un tren m.x. s'a aprins din schinte dela locomotivă. Întrug ooperlul ardea și cei din tren nu aveau nici o scăpare. În clipa ultimă a sozit trenul în gară. Mai mulți călători leșinaseră. Alte nenorociri nu s'au întâmplat — cei 8 pasageri au fost mântuiți.

La fondul de 20 bani, întemeiat de Reuniunea sodalilor români din Sibiu pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor români din Sibiu, au contribuit următorii domni: Simeon Pisco, stud. juris (Eperjes) 40 bani; Binder, cafetier 80 bani; Teodor Tărfăloagă 10 bani; Petru Binder, primar 40 bani, Petru Schultz, bugner 30 bani, Petri, notar 40 bani, Gölner 30 bani, Petru Fleischer, mare proprietar 20 bani (toți din Cisnădie); Valeriu Florian, paroch (Racovița), Toma Doican, paroch (Sebașul - sup.), fiecare câte 40 bani; Ieronim Preda, Pavel Cotoș și Victor Tordășianu, fiecare câte 20 bani.

60 de pirați prinși pe marea Roșie. Pirații din Marea Roșie atacând o imbarcațiune engleză, aproape de insula Kuleki, vasul de război englez „Hader“ a pornit contra lor, reușind să prindă trei imbarcațiuni de ale piraților și 60 din aceștia.

Consulul englez din Hodeida (Arabia) a cerut cu energie exemplara lor pedepsiare.

Blamagiul justiției maghiare. Scós Kálná, jude din Budapesta, a fost acuzat din mai multe părți, că a luat mită dela partide, ca să îndrepte pe partea lor cumpăna dreptății. Agent în stătoarea mitel avea pe un anume Schwarz Abraham, care mergea pe la partide și întîmîndu-le că le stă rău cauza la tribunal, le dădea ștat să — unșă oșia, și scotea dela ele sute de florini — pentru referentul cauzei. Prima arătare contra lui Scós pentru manopere de acestea a intrat dela directorul fabricii de cognac „Ezterházy“. Anume fabrica intentase contra unui comerciant din Canija-mare proces pentru usurpare de patentă.

Agentul Schwarz a mers la directorul fabricii și i-a cerut pentru Scós o mie de coroane, ca să refereze cauza așa încot fabrica să câștige. A mers însă și la comerciantul părți, căruia spunîndu-i că la tribunal acțiunile li stău rău și sigur va perde procesul, i-a recomandat să cumpere bună-voința referentului, care apoi va refera cauza așa chip, ca decizul judecătoriei să fie aprobat. Comerciantul nu a promis nimic, ci prin avocatul seu a făcut arătare la tribunal.

Ajunghend la portretare procesul referentul Scós a referat cauza în favorul fabricii, ear' presidentul — în plină gedință — i-a făcut de minciună, dovădundu-i ou actele că referează fals. Și casuri de acestea i s'au întîmplat lui Scós mai multe, așa că presidentul tribunalului s'a hotărât în fine să pună pe Scós sub supraveghiere tainică, ear' rezultatul acestei supraveghieri e, că Luni stăt Schwarz cât și Scós au fost ascultați la căpitanul de poliție. Schw. z se află în închisoare preventivă; Scós e liber, dar' sub supraveghiere polițistă și absolvat dela șgdenle de jude referent.

Cercetarea e încă în curs și cine știe ce va mai scoate la iveală. Adevărat, că atât Scós, cât și soția sa, s'au ținut că în întregă afacerea singur Schwarz e vinovatul, care a abusat de numele și poziția lui Scós, ca să-și facă parale. Aserțiunea aceasta însă nu prea află crezământ.

Conducător funebrel — în valuri. Din Cracovia se scrie: Niște oameni petreceau la groapă pe un mort. Ajunghend la riul Visloc, care era crescut de neșua topită, — trebuiau să treacă peste un pod umblător. Când au fost pe pod, funiile s'au rupt și podul a pornit ou ei pe riu în jos, mai mulți oameni, spăriați cum erau, au sărit în apă dar' fiind apa cu sloi, sau înecat. Ahea peste câte-va ore au putut prinde podul, țărani din Zaborod. Pe pod mai erau 20 de oameni și siorul.

Un mort uitat. În spitalul din Solingen murise un meseriaș bătrîn. Rudeniile au trimis siorul pentru el. Au pus siorul în car și au plecat spre cîntirim. A făcut și popa rugăciunile, și rudele au plîns, — au pus siorul în groapă și li astupaseră de jumătate, — când a venit în fuga mare un păzitor dela spital și le-a spus că siorul este gol și mortul a fost uitat la spital... Au defăcut siorul și... într'adevăr era gol. S'au dus deci îndărăt la spital, — popa a făcut rugăciunile de nou și rudeniile au fost silite de nou să verse lacrimi.

Proces de lesa-majestate. Tribunalul din Cluj a achitat pe gazetarul Eber Jós, care în foaia „Ujság“ din Cluj scrisese un articol fulminant despre Majestatea Sa, ou prilejul deavălării stătuiei lui Matia. Luăm act despre astă achitare, ca să se vadă cât de drepti sînt judecătorii maghiari, și cât de egali îndreptății sîntem noi înaintea legilor. Când noi spunem adevărul, ne plîngem, — ni-se inventează motive de a ne pedepsi în felul cel mai nepomenit, — ear' cel-ce vatămă în mod caracteristic maghiar, persoana Domnitorului, — este achitat!!!

Senatul italian cōtră Marconi. În senatul italian s'a hotărât să trimită o scrisoare din partea senatului cōtră Marconi, ca distingere și felicitare pentru invenția lui. Scrisoarea este următoarea: „Senatul italian a luat cu bucurie la cunoștință declarațiunile ministrului referitor la Marconi și trimite cele mai calde felicitări lui Marconi. Președintele senatului a comunicat telegrafice lui Marconi moțiunea senatului.“

Rectificare. În convocarea adunării generale a „Hațeganeii“ la pot. 4 a rămas din eroare de manuscris afară alegerea de președinte al institutului. Punctul 4 vine deci întregit așa:

4. Alegerea presidentului institutului și a membrilor direcțiunii pe 3 ani (9 membri)

Smălțuitul obrazilor. Multe din femeile societății aleea parisiene, pe capul cărora deși au sbărnațit o mulțime de primăveri, au o față tinără și frumoasă, care cu toate bătrânețea și urtele brazde ale toamnei vieții, înfruntă orice crețuri sau alte semne ale acestora. În vechi tinerele dame dispar pentru câte o lună de zile din fiecare an și pe când se întorc, sînt mai strălucitoare, mai tinere și cu trandafiri din obraji mai înfloriți. Secretul minunii este smălțuitul de obraz, care pe iri coala va fi din ce în ce mai la modă între acelea, cari au motive de a se teme, că anii, ce se îngrămădesc, influențează la dispariția brumei de pe obraji. Smălțuirea obrazului este împreună cu mari chinuri, dar' totodată și ou multă dibăcie. Cu o mică pilă fină se pilește pielea și pe când locul devine rană, se stropește cu o anumită fluiditate, apoi cu un penel se unge cu o materie grasă, anume spre acest scop pregătită, și terminând lucrarea ou pudră. Prin o continuă adiere se ajută usocarea și apoi întreaga față se coopereă ou vată și postav, lăsând-o în această situațiune o lună întregă.

E de închipuit, că această înfrumășare prin ce dureri groaznice trece, dar' eroinele sînt curajoase și ou sufletul destul de tare, încot fără neli o strîmbătură suferă orice durere, numai să poată reîntra glorioasă, ou față frumoasă, prin saloane, unde stîrnesc admirația și uimirea în urma lor. Să ridă nu le e permis, ear' plînsul le este ne-cunoscut, pentru-ou o mișcare repede a mușchilor iritați poate să facă a plesni smălțul. Nici odată nu se spală, ci ou o alifie anumită, cameriara li unge fața, care rămâne astfel întărită în curs de 8-9 luni, ear' după aceea începe earși operațiunea de întinerire. După cum se susține, regina Angliei își smălțuește fața și astfel și la Londra va începe să domnească acea nechipărită și dureroasă modă a înfrumășării, care de altfel numai în curs de 3-4 ani se poate exercita, căci de aci încolo fața se distruge ou desvîșțire și devine de nesuferit.

Paprică falsificată. Cetim în „Alkohol“ y: Paprica din Seghedin e renumită. Însă există o rasă oare-care, a cărei înclinație spre falsificare este încă și mai renumită. Vinurile bune de pe la Cinci-Biserici le-a falsificat firma Engel, acum i-a venit rîndul papricii. O firmă din Timișoara s'a apucat să falsifice paprica. Un comerciant din Seghedin a comandat din Timișoara 13 saci de paprică, care fiind toată falsificată, a fost confiscată și aruncată în Tisa. Săracii pești! Falsificatorul a fost amendat cu 300 coroane.

O bucurie pentru cei ce sufer de boala reumatică va fi vestea răspândită de numeroși bolnavi, cari s'au vindecat cu alifia lui Zoltán, bună pentru toate boalele reumatice. În puține zile ea vindecă și cele mai învechite morburii, ceea ce se dovedește prin nenumărate scrisori de recunoștință și mulțumire, scrise de medicii cu renume. Se capătă în farmacia lui Bela Zoltán, Budapesta, cu prețul de 2 cor. sticia.

Suveranii Sârbiei la momentul lui Milan. Regele și Regina Sârbiei au sosit alături după amiază și au fost primiți de guvernatorul Croației și de autoritățile croate.

Suveranii s'au dus apoi cu o trăsură la mănăstirea Krusedol, unde au depus coroane și s'au rugat pe mormântul regelui Milan.

La plecare, regele a rugat pe guvernator ca să exprime împăratului mulțumirile sale pentru ospitalitatea găsită pe teritoriul statelor sale, și a exprimat speranța, că visita sa va rămâne ca o probă acordărilor relațiilor ce există între Austro-Ungaria și Sârbia.

Părechea regală sârbă, care a fost pretutindeni primită cu ovațiuni, a sosit seara la Belgrad.

Soția mea a fost doi ani bolnavă și după ce a folosit 6 săptămâni croca dublă electro-magnetică R. B. Nr. 86967 s'a vindecat pe deplin. Reumatismul și astma au dispărut cu totul, și eu nu vă pot mulțumi destul pentru binele ce mi-ați făcut trimițându-mi minunatul D.-Voastre aparat. Cu stimă Stefan Hlinka, Angern.

Scrisoarea aceasta a primit-o dl Albert Müller din Budapesta, V. Vadász utca 42/III, inventatorul crucei duble electro magnetice.

Știri mărante. Studenții din Neapol cărăși au avut un conflict sângeros cu poliția.

Milionarul Spano din Marsala a căzut în mâinile briganzilor, cari cer pentru dînsul un preț mare de răscumpărare.

Vaporul »Maulana« s'a cufundat aproape de insulele Caribe. Oălătorii și personalul au fost scăpați.

Lucrătorii din Cadix cărăși s'au pus în grevă. S'au făcut multe arestări în urma turburărilor.

În Bavaria sînt 4472 fabrici de bere, cari produc la an 15 milioane hectolitri de bere.

Vieța socială.

Concert în Avrig.

Reuniunea femeilor române din Avrig aranjează cu binevoitorul concurs al unui grup de clerici din Sibiu. Duminică, în 9/22 Februarie 1903 în sala cea mare a hotelului comunal un concert. Prețul de intrare: de persoană 1 cor.; de familie (à 3 persoane) 2 cor. Începutul la 8 ore seara. Venitul curat se va folosi spre scopuri filantropice.

Deslușire.

La corespondența publicată în nrul 14 al ziarului nostru, în care se făceau unele observații cu privire la balul costumat, aranjat în 31 Ian. de corpul ofiteresc al batalionului de vânători, un fruntaș din Abrud ne scrie, că la acel bal s'au jucat și jocuri românești, deși n'au fost puse în ordinea de dans. La bal au participat mai multe familii românești din Abrud, ceea ce datează un a fost s'o face din datorință morală, căci cu ocaziunea seratei literare-declamațorie aranjată a doua zi de Crăciun corpul ofiteresc încă a participat întreg dimpreună cu vice-colonelul. Cu privire la aserțiunea corespondentului »Jupiter tonans«, că tinerii români au lipsit ostentativ dela bal, fruntașul nostru zice, că este exagerare și că numai unii au lipsit din cauze private.

Primim deslușirea d-lui fruntaș »Veritas« permijându-ne a-l întreba dacă are de gând se desmințescă și afirmațiunea despreciașă, ce l'au jucat damele române.

ECONOMIE.

Pentru economii nostri.

Unle economic.

Vestim pe economii români din comunele de pe teritoriul comitatului nostru, unde până acum nu se folosește mașina de sămănat, că subsemnatul comitet central este aplicat a da în mod gratuit spre folosire mașina de sămănat spioasă.

Cei ce doresc să folosească această mașină să se adreseze subscrisului comitet cu posibilă grabire.

Mașina se ia în primire în Sibiu și are să fie transportată la fața locului și îndăreț pe cheltueala proprietarului, care o cere și care are să garanteze pentru înapoierea mașinii în timpul hoțărât de comitet și în stare bună. În

oerere să se arete timpul, de când și până când voește o folosească.

Dacă în comuna, unde se va duce mașina, nu se află om priceput la cărmuirea mașinii, comitetul își rezervă a angeja de alci un om priceput și pe cheltuala celui-ce o cere.

Cu o cale punem în vedere, că cu scop de a da și culturai fânățelor cuvenita băgare de seamă am procurat o grapă de fânățe sistem Sack, pe care deasemenea o dăm spre folosire în mod gratuit.

Ar fi de dorit, ca fruntașii din comunele interesate să iee înțelegere în această afacere și cererile să se facă într'una pentru mai mulți proprietari.

Sibiu, în 1/14 Febr. n. 1903.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului«.

Dem Comșa, președinte. Vic. Torășianu, secretar.

MAI NOU.

România și chestia macedoneană.

»Berl. Tagebl.« e informat, că România a adresat puterilor un memoriu, în care pentru turburările macedonene face responsabilă pe Turcia și Bulgaria.

Tribuna Literară.

„Femeia și Familia“.

Azi a apărut Nr. 2 al foaiei familiare »Femeia și Familia« cu cuprins foarte bogat și variat. În fruntea foaiei se schițează viața și activitatea academicianului francez Theuriet. Apoi urmează partea beletristică: roman (continuare) de Theuriet, nuvele, schițe și o humorescă: »De vita buclacorum«. Printre acestea sînt presărate mai multe glume și poezii.

Cuprinsul mai departe îl formează un bogat material din ale casei, buclă-tăriei, toaletei, modei etc. apoi știri de pretutindenea, găoitură magică de Anghelina Tințar, posta abonașilor etc. La nr. se alătură un model de croitură. Atragem atenția publicului nostru asupra acestei foi.

Cum sînt domni?

Cum sînt domni? Intrebarea Toate fetele 'și-o pun, Dar' nu 'i află deslegarea, Deci mē-noumet sē le-o spun.

Domni ce ne les în cale, Nu sînt chiar precum apar, Căci figuri mai ideale Afi azi mai rar... mai rar...

Astfel, de le faci recensii, Te convingi că cei mai mulți Au o miie de pretensii, Dar' la glavă's semiculți.

Ia observă-i bună-oară Ori la ce oasii vrei: După un contact de-o oră Ai părerea despre ei.

Seara, când te-abai la baiuri, Când li vezi cu mână 'n gold, Nu căta 'n ei idealuri: Nicht alles, was glänzt, ist Gold!

Jocul lor e cu măsură, Căci abia de-o tură e: Joacă fetele o tură Și-apoi merg în separă.

Prestând: »Mē duo sē 'nfullo« Toți acolo se 'ntîinesc Și cu cheful lor luculesc De puteri se istovesc.

Dacă intrii 'n cafenele, Mai târziu vezi câte-un bard Bînd absent din păhărele, Ori durmind pe biliard.

Ear' când trebuie să iasă, Bieții potionesc pe rînd Și pornind cu greu spre casă Merg căzînd și cad mergînd...

Bînd așa, încât se 'ndouăpă După obiceiul, cum pot, Datorile-i îngroapă Și cu cinstea dau baneroti.

Dar' vîzîndu-se 'n strîmtoare, Când moralul li-e falit, Se gîndesc la 'nsurătoare Și colindă la peșit.

Numai cât ei n'o sē-ți vină Dacă nu găsece ce vor: Fie fata chiar străină, Zestrea e busola lor.

Fie cât de simplă fata, Pentru astfel de tîrtani Vorba e sē dea bani gata, Bani sē le aducă, bani...

Cum sînt domni? Ce 'ntrebare! Poți sē știi că cei mai mulți, Cari se 'ngâmă, lucru mare, Sînt minori, deși's adulți.

Sînt eroi de cafenele Și se 'ngroapă 'n datorii, Și se 'mbuibă 'n viții grele Și pîndesc după partii.

Fetelor din lumea lată Fiți mereu cu gîndul treaz, Că de-ați vrut să știți vre-odată: — Iată, cum sînt domni azi!

Ciripile.

A esistat atlantida sau nu?

Nenorocirile făptuite de erupția vulcanică de pe insula Martinica au făcut ca oamenii de știință să-și aducă aminte despre legenda istorică privitoare la continentul Atlantida.

A esistat oare acest continent sau nu? eată întrebarea ce-și pun geologii.

Se știe că Piaton a scris o povestire ce a auzit-o din gura unui sacerdot din Egipt: povestirea aceasta se află intercalată anume în dialogul »Timey«.

Eată-l tradus cuvînt cu cuvînt din testul grecesc:

O Solon, (astfel vorbi sacerdotul egiptean) voi, Grecii totdeauna ați fost niște copii. Nu e unul dintre voi, care să nu fi rămas ăguratic și novice în știința anticilor povestiri. Voi nu cunoașteți ce a făptuit generațiunea eroilor, ai căror descendenți degenerați sînteți voi.

Ceia-ce am să vă povestesc, s'a întîmplat acum 9000 de ani. În cărțile noastre stă scris cum Athena a resistat năvălirei unei groaznice puteri, care a eșit din marea Atlantică și a cotropit mare parte din Europa și Asia, căci pe acele vremuri s'a putut trece în tot peste ocean.

Atunci a esistat o insulă, ce a fost așezată în fața lacului, pe care voi îl numiți stilpurile lui Hercule*) Dela această insulă, care a fost mai mare decît Lidia**) și Asia, împreună luate, se pută trece peste alte insule, și de pe aceste insule pe continent, care înconjoară această mare (adecă Marea Mediterană).

Pe acea insulă mare, numită Atlantida, au trăit regi vestiți prin puterea lor; ei au întocmit acolo o împărăție, peste insula întregă și peste alte insule și chiar peste o parte din continent. Afară de aceasta, în țările noastre în puterea lor se afla întreaga Lidia și până la Egipt și toată Europa până la Tirenia. Această puternică împărăție unind toate forțele sale odată a întreprins cucerirea pămîntului nostru și al vostru, și pe toate popoarele ce locuiesc dincoace de stălpurile lui Hercule. Și aceasta atunci, o Solone, orașul vostru a arătat lumii întregi bărbăția și puterea sa. El a îndurat cele mai mari primejdii și a biruit pe cotropitori, a scăpat de robie popoarele ce se aflau dincoace de stălpurile lui Hercule...

Apoi a venit un timp, după aceste evenimente, când s'a făcut un groasnic cutremur și mare inundație. Intr'o groaznică zi și noapte toți războinicii, cari veneau spre noi, s'au prăbușit sub pămînt. Insula Atlantida a dispărut sub valurile mării, și de atunci pînă azi este cu neputință de a naviga pe acea mare, căci marinarii dau pe acolo peste o mare cantitate de plante de apă, cari plutesc peste tot.

Astfel povestește Piaton despre Atlantida, esistența căreia se consideră acuma drept un basm.

Să fie oare așa?! În zilele noastre unii din oamenii de știință încep a crede altfel. Astfel de pildă marele geograf Elisée Reclus în minunata sa scriere »Istoria pămîntului«

*) Stălpurile lui Hercule erau la Gibraltar în Spania. **) Lidia se numea Africa la popoarele din antichitate.

arată asemănarea animalelor preistorice și a plantelor de pe ambele coaste a Oceanului-Atlantic și emite părerea, cum că altă dată Europa și America au fost unite printr'un istm.

»Foarte bine putea să fie, scrie acest învățat, cum că acest istm n'a fost altceva decît Atlantida, despre care povestește Platone«.

Dar' dacă Atlantida a esistat, atunci unde a fost și ce anume loc a ocupat pe globul pămîntului?

Platone zice, cum-că pămîntul dispărut a fost așezat în fața stilpilor lui Hercule, adecă acolo unde se află strîmtoarea Gibraltarului. Prin urmare, trebuie să căutăm urmele Atlanticidei spre mijlocul Oceanului-Atlantic și poate tocmai în fața Franței, Portugaliei sau a Statelor-Unite din America. Dacă este așa, apoi, se poate foarte bine, că insulele Azoare, Canare, și a Antilelor sē fie rămășițele Atlanticidei dispărute.

Căutînd urmele Atlanticidei, unii din oamenii de știință cred că merită atențiunea deosebită acea parte a oceanului, care e cunoscută sub denumire de Marea Gorgass. Denumirea acestor ape a Oceanului-Atlantic se datorește unor plante acvatice numite »Gargossa«, și cari acoper un spațiu întins în așa mod, în cât mulțumită desimei acestei plante pe apele aceste este foarte anevoioasă o navigațiune.

Guancii, după mărturisirea scriitorilor, se considerau ca descendenții unui neam glorios, care a perit într'o catastrofă groaznică geologică.

În general amintirea despre aceasta s'a păstrat la aceste popoare de pe insule, cari ziceau, cum că e înzădar de a scrie letopisește, de oare-ce va veni timpul când ei cu toții vor perli, înghițiți de mare.

După desemnul din cartea sus citată vedem că Guanci, cari locuiau în insulele Azore, au fost niște oameni frumoși, cu fața deschisă și plină de demnitate.

Un lucru de observat însă, această figură de om amintește ca două picături de apă pe Indianii din America, desemnați tot în aceeași carte.

Se știe că navigatorii din evul mediu au fost surprinși găsind la poporațiunea din insulele Azore scrierea ieroglifică, semnele astronomice; această poporațiune imbalsama pe răposaii sei, credea în viața după moarte, avea o religie, construia monumente funerare, posedă o clasă de preoți și călugărițe, agricultura era foarte dezvoltată ba esista o muzică națională.

Această parte a oceanului Atlantic ne amintește prin urmare oiaștiunea de mai sus din Platone.

În zilele noastre marea Gargossiană devine din ce în ce mai îngustă, desimea plantelor acvatice din ce în ce mai mult sē rărește, dar' scriitorii din antichitate vorbesc cu oroare de aceste locuri.

Aristotel, de pildă, povestește o înțimplare ce au suferit mai multe corăbii din portul Hades (actualul Cadix) Un vînt puternic le-a dus în marea Gargossilor, care părușe marinariilor a fi o mlaștină, acoperită cu iarbă.

Scriitorii din evul mediu nu pomenesc nimic despre această parte a oceanului Atlantic. Părtașii la expedițiunea lui Christof Columb au fost cuprinși de oroare, când corăbiile lor au auzit de ierburile acestor ape.

Luînd în vedere toate aceste scrisuri despre oceanul Atlantic se poate presupune cum că Atlantida a fost tocmai acolo unde se află astăzi aceea mare a Gargossilor. În știință ipoteza este nu numai admisibilă, dar indispensabilă, căci adese ori fără ipoteză, materialul științific rămîne pentru noi absolut fără nici o valoare intelectuală.

Dar' dacă Atlantida a esistat, atunci eu rămas oare pe pămînt niscaiva rămășițe din arhiantica ei poporațiune? A scăpat oare o parte din această poporațiune de groaznică prăbușire vulcanică a întregii țări?

Învederat, că au scăpat de moarte, căci Europeanii când au apărut pentru întâia dată pe insulele Azore, Canadiene și Antile au găsit pe aceștia rămășițe ale vechiului continent Atlantida un popor semi sălbatic, ca și Europeanii de pe acele vremuri, și acest popor spaniolii l'au numit guance (guanche pe spaniolește). Primii navigatori europeni, cari au fost niște barbari oribili, s'au purtat cu acest popor în mod sălbatic.

Cu alte cuvînte Europeanii, cari se credeau oameni civilizați, s'au arătat față cu acest neam ca niște ordinari așă-tini și au ucis o mulțime din nenorocii,

prădînd țeara lor și jefuînd-o. În aceste omoruri și jafuri, pe cari istoria omenirii le-a înscris în paginile sale, au luat parte Normanii, Catalanii, Portughezii și Genuezii.

După aceste ucideri, firește, au rămas așa de puțini, cari au scăpat de uoigași, încât mai târziu n'a rămas absolut nici un om din făptura curată a neamului.

Pentru ca să ne putem da seama astăzi de ce au fost acești guance, nu ne rămîne decît ceea ce găsim în scrierile scriitorilor din evul mediu. În această privință în deosebi este prețioasă scrierea lui Cezare Vecellio intitulată: »Degli abiti antichi e moderni di diverse parti del mondo« adecă »Despre antica și moderna îmbrăcăminte omenescă în diferite părți ale lumii«. Acest Vecellio a fost ruda celebrului pictor italian Tițian. În cartea sa desemnurile sînt făcute chiar de însuși Tițian, și tocmai pentru aceasta au interes și mai mare.

Cuceritorul spaniol Landă ne-a păstrat înscrisă povestirea următoare culeasă din gura Indianilor din neamul Chica.

»Atunci s'a ridicat apa în valuri mari și s'a făcut mare inundație, oăci apa a trecut peste capetele oamenilor. Ei au fost acoperiți de apă, eară din cer curgea smocă și foc. Și fața pămîntului s'a întunecat și un mare șgomot s'a făcut. Eară oamenii fugeau care în cotro cuprinși de groază. Unii se urcau pe case, dar' casele se prăbușeau, ei se ureau pe copaci, dar' copacii li scuturau de pe crengile lor, ei se ascundeau în peștere și vîgăuni, dar' totul se prăbușea.

Această povestire, privitoare la pierirea Atlanticidei, se aseamănă perfect cu ceea-ce s'a întîmplat pe Martinica, deși a fost scrișă de Landă acum 400 de ani.

Aceștea sînt aproape toate ce mai știm noi astăzi despre pierirea unui continent, care altă dată, adecă acum câteva mii de ani, a esistat acolo unde acum e oceanul Atlantic.

Cine ne va desvălui istoria acestei țări?

Cine va pută pătrunde în adîncimile oceanului Atlantic pentru a ne descoperi palaturi și temple, oraje și sate, ce zac acolo înghițite de mii și mii de ani? Z. Arbure.

POSTA REDACȚIUNII.

Călătorul în Reghia. Rugăm numele d-voastre. Noi trebuie să știm, cine ne scrie, Discreția e sigură.

Sosiți în Sibiu.

La 14 Febr. n. 1903.

Hotel »Impăratul Romanilor«: Dr. Goldfinger, Sebeșul-săs.; Sacharnitzky, Horn, Rodosey, Schwarz, Wachs, Klein, Budapesta; Radulescu, Panescu, Constantinescu, Stefanescu, Moacan, Curtea-de-Argheș; d-na Boier, și fiul, M.-Osapo; Winkler, Haida; Engelhardt, Gros-Ullersdorf; Pusoaș, Oluj; Kornitzer, Freundenthal; Comșa, Seliște; Malnașy, Oluj; Bergauer, Hamburg; Oancea, și fam., Brezoiu.

Hotel »Neurivher«: Hathazy, și soția, G. S.-Miclăuș; Milosovits, Rimnic; d-na Boca și fiica, Golenzo.

Hotel »Meltzer«: Szasz, și soția, Balázs-telke; Nyary, Arad; Brunner, Künstler, Tataru, Pusoaș, Santha, Boros, Magyari, Grosmann, Oluj; Dr. Rozvanyi, Nagy-Szalonta; Laszlo, Szekut; Tranko, Rimnic; Constantinescu, Orălova; E. și A. Orzanescu, Oăneni; Neagu, Mehadia; Kolliner, Aiud; Weiss, Gross, M.-Ogor-heiu; Weiss, Brașov; Kronberger, Budapesta.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Diracțiunea: Leo Bauer.

Duminică, 15 Febr. 1903.

La 3 ore după amiază.

»Er und seine Schwester«, posă cu cîntece în 4 acte de B. Buchbinder.

La 7 ore seara.

»DER SCHONE RIGO«, operetă în 2 acte de C. M. Ziehrer;

Redactor responsabil: Ioan E. Prodan. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Isif Marschall.

Metasă de bluse

dela 60 or. până la fl. 11,35 pr. metru. — Ultima noutate! — Franco și plătită de vamă se trimite direct. Mustre se trimite cu rentoarcerea poșei.

G. Henneberg, fabrică de metasă, ZÜRICH.

71 număr, 1903 vnt.

87 1-1

69 număr, 1903 vnt.

86 1-1

Arveresi hirdetmeny.

Alulirt biróság végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közli...

Arveresi hirdetmeny.

Alulirt biróság végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közli...

Măieriște

strada Turnisorului nr. 45, vis-a-vis de gară. Ospetarie cu licență, clădiri economice...

Contra tusei și răgușelei au cel mai bun efect Bomboanele „Pemete” ale lui RÉTHY,

dar trebuie observat la cumpărare ca să fie veritabile, de oare-ce sunt multe imitațiuni. 1 carton 60 bani.

A apărut: Călimdarul Poporului pe anul 1903.

Plecarea și sosirea trenurilor la Sibiu.

Trenurile pleacă dela Sibiu: Dimineața: La 4 ore 33 min. la Tâlmaci—Făgăraș...

Trenurile sosese la Sibiu:

Dimineața: La 1 oră 14 minute Tâlmaci—Turnu-Roșu—Căneni—București, tren de persoane...

După prânz: La 12 ore 40 min. dela Deva, Vinț Sebeș, (Alba-Iulia, Hunedoara, Petroșeni), tren mixt...

„Cassa de păstrare în Mercurea” societate pe acții, acordă împrumuturi hipotecare

dela suma de 5000 cor. în sus cu 7% interese, fără a reflecta la proviziune, la speșele de manipulare și de scris.

Emil Schumann, Pirm a. E. Universal recunoscută avicultură (prășire) de canarii trlătoare afund premiată cu cele mai înalte diplome...

500 florini plătesc celui-ce ar mai căpeta vre-odată durere de dinți ori li va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla...

Violină cremoneză (Straduari)

este de vânzare. Informațiuni la administr. ziarului „Tribuna”.

Barbaților tineri și bătrâni se recomandă scrierea apărută de curând în ediție nouă și înmulțită a consilierului med Dr. Müller asupra Sistemului nervos și sexual zdruncinat

Epilepsie. Cine suferă de epilepsie, cărcei, și alte morburii de nervi să ceară o broșură referitoare la aceste.

Expoziția industrială din Paris 1900 „Grand Prix”. Ceaiu rusesc „Karawana” de renume european. Frații K N C POPOFF MOSCVA

Moșie se dă numai decât în arândă pe hotarul comunei Fărcădinul-de-sus, lângă Hațeg...

Femei și fete! Contra greutăților menstruației, durere de spinare, de corp, sgarciuri, dureri de cap, indispoziție etc.

Esposiția Paris: Medalia de aur. FERNOLENDT Vacs de ghetete și papuci, cel mai bun din lume, se svntă curând, are lustru foarte frumos...

SĂPUN CU RUDA. Marca: „CERB” sau „CHEIE”. Săpunul cel mai bun, mai spornic și prin urmare cel mai estin.

Entreprise des pompes funebres. Centrala: Strada Cisnădiei nr. 18. Institut de inmormentări și transportarea cadavrelor.

SPIRTUL DE REUMATISM, sigur și de o eficacitate foarte grabnică contra podragei, reumatismului, ischias etc. Cremă de garoafe, Pudră de garoafe, Praf de garoafe pentru dinți...